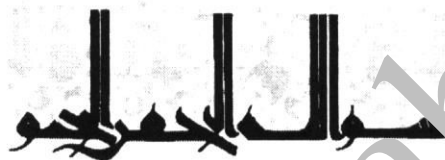

2953

www.Ketab.ir

دسانہ ملے

وہ خواتین اور بچے جو خواتین و بچوں کے

دکھنے والے وقت

WWW.IRC.IR
INFO@IRC.IR

رسانه ملی و ارتباطات اجتماعی دختران و پسران دکتر علی روشنایی

سرشناس: نایبی، علی، ۱۳۹۳
عنوان و نام پدیدآور: رسانه ملی و ارتباطات اجتماعی دختران و پسران / علی روشنایی.
مشخصات نشر: قم: صدواسیما، جمهوری اسلامی ایران، مرکز پژوهش‌های اسلامی، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری: ۲۰۰ س.؛ ۲۰×۲۵ سانتیمتر؛ جلدغلافی؛ شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۴-۳۵۰-۱
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: رسانه‌های گروهی -- جنبه‌های اجتماعی
موضوع: روابط زن و مرد -- جنبه‌های اجتماعی
موضوع: رسانه‌های گروهی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع: روابط زن و مرد -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
شناسه افزوده: صدواسیما، جمهوری اسلامی ایران، مرکز پژوهش‌های اسلامی
رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۵۹ ر ۹ / ۱۲۰۶ HM
رده بندی دیویی: ۳۰۳ / ۴۸۳۳
شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۱۵۴۵۱
تهیه کننده و ناشر: مرکز پژوهش‌های اسلامی صدواسیما

ویراستار: امیر مصطفی زاده

صفحه‌آرا: محمد صادقی

چاپ: اول / ۱۳۹۳

شمارگان: ۶۰۰ جلد

شابک: ۱ - ۳۵۰ - ۵۱۴ - ۹۶۴ - ۹۷۸

قیمت: ۴۱۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر محفوظ است

نشانی: قم، پلوار امین، مرکز پژوهش‌های اسلامی صدواسیما؛

تلفن: ۳۲۹۱۵۵۱۱ - ۰۲۵ دورنگار: ۳۲۹۱۵۵۱۰

تهران: خیابان جام جم، ساختمان شهید رهبر، طبقه زیر زمین؛

تلفن: ۲۲۰۱۴۷۳۸ - ۰۲۱ نمابر: ۲۲۱۶۴۹۹۷

دفتر خراسان: مشهد، خیابان امام خمینی، جنب باغ ملی، ساختمان صبا، طبقه سوم؛

تلفن: ۳۲۲۱۵۱۰۸ - ۰۵۱ نمابر: ۳۲۲۱۵۱۰۶

فهرست مطالب

۹.....	پیش‌گفتار
۱۱.....	فصل اول: کلیات
۱۳.....	طرح موضوع (بیان مسئله).....
۱۵.....	کاربرد تحقیق در سازمان صدا و سیما.....
۱۵.....	اهداف تحقیق.....
۱۶.....	پرسش‌های تحقیق.....
۱۷.....	پیش‌فرض‌ها و چارچوب نظری تحقیق.....
۱۹.....	فصل دوم: نگاهی نظری به ارتباطات و رسانه با تأکید بر ارتباط دخترو پد
۲۱.....	الف) جایگاه رسانه‌ها در ارتباطات اجتماعی و توسعه.....
۲۲.....	ب) نظام‌های ارتباط جمعی.....
.....	کنش ارتباطی هابرماس و تحریف حوزه عمومی.....
.....	سیستم اجتماعی پارسونز.....
۲۶.....	آنتونی گیدنز و نظریه رابطه ناب.....
۳۱.....	پیر بوردیو، میدان و سرمایه فرهنگی.....

- ۳۳..... استنباط چند مؤلفه از نظریات یاد شده
- ۳۴..... (ج) دیدگاه‌های نظری درباره روابط دختران و پسران
- ۳۵..... نقش خانواده
- ۳۷..... نقش تقادات دینی
- ۳۸..... سبب پایگاه اقتصادی - اجتماعی
- ۴۱..... (د) نظریه گروه مرجع

فصل سوم: اهمیت ارتباطات اجتماعی دختر و پسر..... ۴۷

- ۵۳..... آسیب‌شناسی نژادپرستانه و نژادپرستی در جامعه ایران
- ۵۴..... الف) مشکلات روحی و روانی
- ۵۵..... ب) دین‌گریزی و اثرپذیری از دشمنان نظام اسلامی
- ۵۶..... ج) دور شدن از خانواده‌ها و وابستگی با والدین
- ۵۶..... د) افتادن در دام کام‌جویی‌های بی‌هدف
- ۵۷..... ه) رواج بدحجابی، مزاحمت‌های خیابانی و دشمن‌ناهنجاری‌های فرهنگی و اجتماعی
- ۵۷..... و) اعتیاد، مشروبات الکلی و بزهکاری‌های مختلف بر اثر ناکامی‌ها و مشکلات روحی
- ۵۸..... ز) مهاجرت به خارج از کشور
- ۵۸..... ح) فرار دختران و پسران
- ۶۱..... ط) آلوده شدن به رابطه‌های نامشروع و فسادهای اجتماعی گوناگون
- ۶۲..... انواع روابط بین دختران و پسران
- ۶۲..... ویژگی‌های ارتباط سالم میان دختر و پسر
- ۶۲..... توجه به اصالت خانواده در جامعه ایرانی به عنوان راهی برای تحقق ارتباط سالم
- ۶۵..... هماهنگی در شیوه‌های تربیتی
- ۶۸..... عوامل مؤثر بر افزایش روابط دختر و پسر

فصل چهارم: روابط اجتماعی دختران و پسران از منظر دین اسلام..... ۷۳

- ۷۶..... آزادی دختر و پسر

۷۷.....	محدودیت و قواعد ارتباط دختر و پسر
۷۷.....	الف) ارتباط با جنس موافق
۷۸.....	ب) ارتباط با جنس مخالف
۸۰.....	دیگر اشکال ارتباط دختر و پسر به عنوان جنس مخالف و نگاه اسلام به آن
۸۰.....	نگاه کردن دختر و پسر به یکدیگر
۸۶.....	نگاه و گوی دختر و پسر با یکدیگر
۸۷.....	ارتباط فیزیکی دختر و پسر
۸۸.....	حضور دختران در اجتماع
۸۹.....	نمونه‌ای از آیات و روایات درباره ارتباط دو جنس مخالف
۹۲.....	برخی نکات احتیاطی از داستان‌های قرآنی
۹۷.....	برخی راهکارهای اخلاقی در مسیر وابط جنسی سالم بین دختر و پسر
۱۰۱.....	فصل پنجم: بررسی عملکرد رسانه در زمینه رابطه دختر و پسر
۱۰۳.....	نقش رسانه در زمینه ارتباط اجتماعی
۱۱۱.....	فصل ششم: راهکارهای علمی و عملی برای تحقق اهداف رسانه ملی برای ارائه الگو در رابطه دختر و پسر
۱۲۱.....	فصل هفتم: خلاصه، نتیجه‌گیری و پیشنهادها
۱۲۳.....	خلاصه
۱۲۷.....	پیشنهادها مبتنی بر نتیجه‌گیری
۱۳۳.....	منابع

پیش‌گفتار

نوشته پیش در نتیجه تحقیقی است که به شیوه اسنادی در زمینه جایگاه و نقش رسانه ملی در ارتباطات اجتماعی دختران و پسران به کوشش محقق بزرگوار دکتر علی روشنایی انجام گرفته است. تأکید این تحقیق بر الگوهای دینی و اسلامی ارتباطات اجتماعی دختران و پسران است. در واقع در شرایط فرهنگی حاکم بر جامعه ایران و جهان، رسانه ملی در زمینه ارائه الگوهای دینی و اسلامی به اندازه‌ای که انتظار می‌رود، موفقیت لازم را به دست نیاورده است. در زمانه موسوم به عصر اطلاعات و جامعه شبکه‌ای، دیگر همه مرزهای سخت‌افزاری فروریخته و امکان محصور کردن یک جامعه در فضایی بسته وجود ندارد.^۱ در عین حال امکانات و بستر مربوط به جهان شبکه‌ای، این امکان را به وجود آورده است که انسان‌ها در حالت انفعالی و پذیرنده، به حالت فاعلی و عمل‌کننده تبدیل شوند. به بیان دیگر، هر کس در حد توان و شرایط حاکم بر مناسباتش می‌تواند سهمی هرچند اندک، در تعیین مناسبات حاکم بر زندگی خود داشته باشد. تا زمانی که سیاست‌گذاران رسانه ملی، تحولات مورد اشاره را

۱. مانوئل کاستلز، عصر اطلاعات (اقتصاد، فرهنگ و جامعه).

در دستور کار خود قرار نداده‌اند موفقیت آنها حداقلی خواهد بود. در واقع، گروهی علم ارتباطات را بخشی از علوم انسانی در نظر می‌گیرند. البته در محتوا این‌گونه است و گاه آن را مغایر با ارزش‌های بودی می‌دانند. در پاسخ این گروه باید به این نکته اشاره کرد که یکی از ارتباطات به عنوان یک علم، فارغ از محتوای ارتباط، همه جا کمابیش یکسان است؛ به ویژه اینکه سخت‌افزارهای ارتباطاتی در دنیا کمابیش مشترک است. از این رو، اسلوب‌ها، تکنیک‌ها و شیوه‌های ارتباطی در یک جامعه دیگر نیز می‌تواند استفاده شود. در بخشی از این نوشته، و در بند اخ‌صار، به این مبانی نظری اشاره شده است.

بخش دیگر این تحقیق به جایگاه رویکرد دینی و اسلامی در رسانه، به ویژه به مناسبات دختر و پسر اختصاص یافته است. واقع امر این است که اسلام چارچوب‌های کلی روابط را تعیین کرده است. از آنجا که اسلام دینی برای تمام اعصار و مکان‌هاست، قوانین و قواعد آن شمول عام دارد.

اگرچه این تحقیق بر اساس تجربه غیرمستقیم صورت گرفته، با این حال تلاش شده است با رویکردی کاربردی انجام شود و راهکارهایی برای رفع ضعف‌ها و نقص‌های احتمالی موجود ارائه شود. گاه برخی پیشنهادها کلی و نظری هستند، این به معنای کلی‌نگری و وجود نگاه انتزاعی نیست بلکه ماهیت مباحث ایجاب می‌کند که برخی مبانی و اصول نظری هم در دستور بحث علمی قرار گیرد و مشخص شود. بدون تغییر در این اصول، امکان تغییر حوزه‌های عملی و اجرایی فراهم نخواهد بود. امید است با این نوشتار زمینه ورود انتقادی به این حوزه فراهم شده باشد.

گروه مطالعات اجتماعی

اداره کل پژوهش